

Vážení čitatelia, za posledný mesiac som absolvoval viacero stretnutí s riaditeľmi stredných odborných škôl, či už na pôde vyšších územných celkov, alebo Asociácie stredných odborných škôl Slovenska, na tému, ako zatraktívniť stredné odborné školstvo. Ako presvedčiť žiakov a ich rodičov, že stredné odborné školstvo je alternatíva s jasným cieľom. Viem, je ťažké očakávať od 14- alebo 15-ročných žiakov, aby už v tomto veku mali jasnú predstavu o odbore, resp. zameraní, ktorý ich bude v dospelosti živiť. Nechcem generalizovať, ale voľba gymnázium a následne vysoká škola humanitného typu je častokrát cestou najmenšieho odporu. Následkom takejto voľby máme však veľké množstvo absolventov vysokých škôl, ktorí pracujú na stredoškolských pozíciách. Tu by som rád apeloval aj na zamestnávateľov, ktorí často dávajú prednosť vysokoškolačkovi pred stredoškolačkom. Titul nie je všetko a zďaleka nevyplýva o všetkých schopnostiach uchádzača o prácu.

Núka sa nám otázka, čo môžeme urobiť pre zatraktívnenie stredného odborného školstva? Problém nevyriešime mávnutím čarovného prútika. To, čo dnes vieme urobiť, je ukázať príklady dobrej praxe. V spolupráci so zamestnávateľmi propagovať povolania a ich benefity. Dať rodičom alternatívu pre budúcnosť ich detí.

Dovoľte mi na záver popriať vám všetkým príjemné a pokojné vianočné sviatky prežité v kruhu blízkych.

JUDr. Ing. Michal Bartók
riaditeľ ŠIOV

V Bratislave sa konala konferencia Slovenský kvalifikačný rámec – nová éra kvalifikácií v SR

Dňa 4.12.2017 sa v priestoroch Centra vedecko-technických informácií v Bratislave uskutočnila konferencia Slovenský kvalifikačný rámec – nová éra kvalifikácií v SR, ktorú organizoval Štátny inštitút odborného vzdelávania v spolupráci s odborom celoživotného vzdelávania MŠVŠ SR.

Slovensko sa 4. októbra 2017 stalo 33. krajinou, ktorá priradila svoj národný kvalifikačný rámec k Európskemu kvalifikačnému rámcu. Cieľom podujatia bolo oficiálne zavŕšenie prvej etapy pripravovacieho procesu Slovenského kvalifikačného rámca k Európskemu a potvrdenie jeho významu pre oblasť vzdelávania aj svet práce.

Tento krok Slovenska ocenil aj zástupca Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre zamestna-

nosť, sociálne záležitosti a inklúziu Koen Nomden, ktorý v tomto kroku jednoznačne vidí zjednodušenie akceptácie dosiahnutej kvalifikácie a odstránenie ďalších prekážok vo voľnom pohybe pracovných síl na európskom trhu práce.

Prehĺbenie ďalšej vzájomnej spolupráce rezortov školstva a práce potvrdili na konferencii štátni tajomníci oboch rezortov, Oľga Nachtmanová a Branislav Ondruš. V najbližších dňoch sa spolupráca oficiálne zakotví aj podpísaním dodatku k memorandu o spolupráci medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorý vyzdvihuje význam celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva v kontexte štvrtej priemy-

selnej revolúcie a s ňou súvisiacim technologickým pokrokom vo všetkých oblastiach hospodárstva.

Konferencia zároveň zavŕšila aktivity ministerstva školstva a ŠIOV v rámci Európskeho týždňa odborných zručností na Slovensku. ■

Duálne vzdelávanie v spoločnosti T-Systems Slovakia

Trojročné vyššie odborné štúdium s prvkami duálneho vzdelávania otvorila spoločnosť T-Systems Slovakia v spolupráci so Strednou priemyselnou školou elektrotechnickou v Košiciach a s Košickým samosprávnym krajom (KSK) ako zriaďovateľom školy v septembri 2013.

Spoločnosť T-Systems Slovakia realizuje duálne vzdelávanie v odbore Počítačové systémy, pričom je prvou firmou v oblasti IKT, ktorá na Slovensku využíva túto formu vzdelávania pre prípravu budúcich zamestnancov. Jej cieľom je rozšíriť teoretické vyučovanie o praktické vyučovanie v reálnom pracovnom prostredí. V rámci tejto praxe žiaci vykonávajú reálne pracovné úlohy, kde majú možnosť rozvíjať svoje teoretické vedomosti, získavať praktické zručnosti, osvojovať pracovné návyky a pracovať aj na svojich

tzv. mäkkých zručnostiach, ako sú komunikačné a prezentačné zručnosti, konflikt manažment, vyjednávacie zručnosti atď.

V priebehu troch rokov štúdia žiak absolvuje 1 600 hodín praktických cvičení a ďalších 1 050 hodín odbornej praxe vo firme. V prvom ročníku sú žiaci

3 dni v škole a 2 dni vo firme, v druhom je to opačne, teda 2 dni v škole a 3 dni vo firme. V prvom polroku 3. ročníka prebieha vyučovanie v škole len jeden deň v týždni, ostatné dni sú žiaci na praktickom vyučovaní vo firme. Celý druhý polrok tretieho ročníka majú prax vo firme pod vedením skúseného inštruktora v minimálne troch odlišných tímoch, vďaka čomu spoznajú diverzitu práce v medzinárodnej IT firme. Úspešných absolventov duálneho vzdelávania firma ihneď po ukončení prijíma do pracovného pomeru už ako odborníkov s praxou na stredné a vyššie pozície v oblasti administrácie operačných systémov, počítačových sietí a aplikácií. Okrem všetkých týchto skúseností môžu žiaci počas štúdia získať od spoločnosti T-Systems Slovakia motivačné štipendium, odmenu za produktívnu prácu počas praxe a postupne aj ďalšie benefity. ■

Názory študentov

„Na dual education som nastúpila hneď po maturite. Teraz som v 3. ročníku a uvedomujem si, že to bolo moje najlepšie rozhodnutie. Systém vzdelávania podľa nemeckého vzoru, založený na množstve praxe, mi úplne vyhovuje. Štúdium obsahuje veľa technických predmetov, ktoré pre mňa boli zo začiatku výzvou, no vďaka super kolektívu a učiteľom sa mi ich podarilo ľahko zvládnuť. Hodiny zdokonaľovania prezentačných zručností mojej hanblivej povahy veľmi prospeli. Tiež oceňujem množstvo hodín cudzích jazykov, keďže učiť sa jazyky bol vždy môj sen. A na čo sa po duáli teším najviac? Na istú prácu v tíme, v ktorom pracujem a na skvelých kolegoch 😊.“

Radka Semjanová,
študentka 3. ročníka Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej v Košiciach

„Dva roky od ukončenia štúdia sú za mnou a musím povedať, že zručnosti a skúsenosti, ktoré som počas neho získal, sa vyplatili. Momentálne pracujem ako junior aplikačný developer – prvý a zatiaľ aj jediný v rámci oddelenia, ktoré pozostáva zo sieťových a procesných tímov. Naším cieľom je rozšíriť automatizáciu a zjednodušiť kontrolu chýb. Zúčastnil som sa už pracovnej cesty do Maďarska, kde som robil tréning pre našich kolegov z oddelenia produkcie v Debrecíne. Aby som to všetko zhrnul, som rád, že mi duál umožnil vypracovať sa na pozíciu, na ktorej sa človek môže neustále rozvíjať a musí každý deň čeliť novým výzvam.“

Štefan Marcin,
absolvent duálneho vzdelávania v T-Systems Slovakia

Duálne vzdelávanie – čo sa nás často pýtate

● V prípade, ak sa moje dieťa rozhodne ísť do systému duálneho vzdelávania (SDV), zarobí si počas štúdia?

Má na to hneď niekoľko možností. Súčasťou finančnej motivácie žiaka pre odborné vzdelávanie a prípravu na povolanie systémom duálneho vzdelávania je aj finančné zabezpečenie s učebnou zmluvou. Zamestnávateľ ho poskytuje v primeranej výške, ktorá umožňuje žiakovi všestranný rozvoj osobnosti a ktorá podporuje jeho finančnú gramotnosť. Formy takéhoto peňažného ohodnotenia sú dve, a to odmena za produktívnu prácu s povinným plnením a podnikové štipendium, ktoré je na dobrovoľnej báze.

Podnikové štipendium môže žiakovi poskytnúť zamestnávateľ, u ktorého sa zúčastňuje praktického vyučovania zo svojich prostriedkov. Vypláca sa mesačne v období školského vyučovania a pri určovaní jeho výšky sa prihliada najmä na dosiahnutý prospech na praktickom vyučovaní a pravidelnú účasť na ňom. Zamestnávateľ poskytuje tiež odmenu za produktívnu prácu. Žiak ju dostáva za každú hodinu vykonanej produktívnej práce. Pri určovaní jej výšky sa zohľadňuje aj kvalita práce a správanie žiaka.

Okrem toho štát prostredníctvom školy podporuje žiakov v študijných alebo učebných odboroch s nedostatkovým počtom absolventov pre potreby trhu práce motivačným štipendiom. Jeho výška závisí od priemerného prospechu žiaka a nie je súčasťou finančného zabezpečenia poskytovaného zamestnávateľom.

● Môže niečo znížiť alebo úplne zrušiť finančné ohodnotenie žiaka v SDV?

V prípade podnikového štipendia môže zamestnávateľ určiť podmienky na jeho získanie, ako napríklad hranica prípustnej neospravedlnenej absencie, či opakovanie ročníka. Ak ich žiak nesplní, nemá nárok na podnikové štipendium. Rovnako je to aj pri odmene za produktívnu prácu žiaka.

Pri motivačnom štipendiu sa pre jeho priznanie vyžaduje, aby žiak navštevoval jeden z odborov s nedostačujúcim počtom absolventov pre pracovný trh. Ide totiž o podporu štátu pre zvýšenie záujmu absolventov základných škôl o štúdium na stredných odborných školách a najmä pre ich zapojenie do odborného

vzdelávania v odboroch, o ktoré je zvýšený záujem zo strany zamestnávateľov. Zoznam takýchto odborov zverejňuje ministerstvo školstva na svojom webe.

● Môže ísť moje dieťa po absolvovaní SDV študovať na vysokú školu?

Duálne vzdelávanie nebráni žiakovi nastúpiť na vysokú školu. Musí si však dávať pozor v prípade, ak so zamestnávateľom podpíše zmluvu o budúcej pracovnej zmluve podľa Zákonníka práce. Tá ho v niektorých prípadoch môže zaväzovať k odpracovaniu troch rokov. V tomto prípade je pokračovanie v štúdiu na vysokej škole na dohode so zamestnávateľom. ■

Magazín Quark

Jediný slovenský časopis prinášajúci informácie o najnovších poznatkoch z rôznych oblastí vedy, techniky a moderných technológií.

Hlavnou témou decembrového vydania časopisu Quark je smartfón. Vedci preskúmali pôsobenie smartfónu na výkon mozgu a to, čo zistili, ich prekvapilo... V decembrovom čísle sa tiež dozvieme viac o fotografii zamrznutej bubliny s názvom Levitácia od Daniely Rapavej, ktorá sa dostala na titulné strany viacerých časopisov, či o červenej polárnej žiare, ktorú videlo množstvo svedkov v septembri 1770 nad Kjótom a vedci ju teraz podrobnejšie preskúmali... Niektorí ľudia majú začiatok nového roka spojený s rôznymi horoskopmi a veštbari. V januárovom Quarku sa dočítate, ako sa na astrológiu pozerá astronóm Peter Vereš, vedecký pracovník v Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics v USA, kde sa venuje výskumu blízkozemských asteroidov a komét. Hlavná téma čísla sa tiež venuje predpovediam, ktoré však majú naznačiť ďalší vývoj v oblasti vedy a techniky a či sa majú v tom-ktorom roku realizovať. V januári si prečítate aj o tom, čo je to superkritická voda, akú úlohu zohrávajú strojárni pri výrobe tabletiiek alebo čo odhalili analýzy DNA z biologických vzoriek pripisovaných snežnému mužovi.

Quark vychádza od roku 1995 a každý mesiac ponúka 56 strán skvelého čítania o objavoch, výskumoch a inováciách na Slovensku i vo svete. Nechýbajú v ňom ani rubriky na precvičenie mozgových buniek v podobe testov a hlavolamov, zaujímavosti z prírody či úspechy mladých vo vede. Časopis Quark si môžete predplatiť na stránke www.quark.sk. Sledujte nás aj na Facebooku www.facebook.com/casopisquark.

Quark
Magazín o vede a technike

Vyhodnotenie 15. medzinárodného veľtrhu cvičných firiem krajín V4

Štátny inštitút odborného vzdelávania v spolupráci s Obchodnou akadémiou na Watsonovej ulici v Košiciach usporiadal v októbri 15. ročník medzinárodného veľtrhu cvičných firiem krajín V4, kde sa stretli cvičné firmy nielen zo Slovenska, ale z iných európskych krajín.

Súťaže boli zamerané na imidž stánku, najlepšiu/ieho reprezentantku/ta, elektronické prezentácie, katalóg, logo, slogan. Jednou zo súťažných kategórií bol aj absolútny víťaz všetkých hodnotených kategórií CF. Novou súťažou, do ktorej sa prihlásilo 21 zúčastnených CF, bola súťaž „60 sekúnd - Elevator pitch“. Priamo na veľtrhu sme tiež vyhodnotili v poradí už 6. ročník súťaže SCCF s názvom „Najlepší podnikateľský zámer“. Výsledky jednotlivých súťažných kategórií:

NAJ... CVIČNÁ FIRMA:

- 1. miesto:** Deafihla, s.r.o., SPŠO pre ŽSPI, Kutnohorská 675/20, Kremnica, SR
- 2. miesto:** ČOKOŠOK, s.r.o., Obchodná akadémia, Watsonova 61, Košice, SR
- 3. miesto:** Adriána Bártlová – Králikárny, Střední škola živnostenská Sokolov, Žákovská 716, Sokolov, ČR

NAJ... STÁNOK:

- 1. miesto:** KOVÁČIK, s.r.o., SOŠ strojnica, Športová 1326, Kysucké Nové Mesto, SR
- 2. miesto:** Lukáš Danko – Ovečka Anička, f. o., Obchodná akadémia, Akademika Hronca 8, Rožňava, SR
- 3. miesto:** CHOCCOLOCCO, s.r.o., Obchodná akadémia, Daxnerova 88, Vranov nad Topľou, SR

NAJ... ELEKTRONICKÁ PREZENTÁCIA:

- 1. miesto:** Cukráreň bez cukru, s.r.o., Stredná odborná škola, Cintorínska 4, Nitra, SR
- 2. miesto:** Hotel INDEPENDENCE, spol. s r. o., SOŠ obchodu a služieb, Ul. SNP 5, Zlaté Moravce, SR
- 3. miesto:** CHOC-A-LOT, Sp. z o.o., Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, ul. Polna 15, Stalowa Wola, PL

NAJ... KATALÓG:

- 1. miesto:** Chocopress, s.r.o., Obchodná akadémia, Tehelná 4, Hlohovec, SR
- 2. miesto:** PRÚTY, s.r.o., Spojená škola internátna, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča, SR
- 3. miesto:** Mňam, s.r.o., SOŠ obchodu a služieb, Námestie slobody 12, Sobrance, SR

NAJ... LOGO:

- 1. miesto:** PLACKAcom, s.r.o., Obchodní akademie, obchodní škola a praktická škola Olgy Havlové, Obchodní 282, Janské Lázně, ČR
- 2. miesto:** CAFÉ GALLERY, s.r.o., Obchodná akadémia, Daxnerova 88, Vranov nad Topľou, SR
- 3. miesto:** ČAJKA retro, s.r.o., Obchodná akadémia, Watsonova 61, Košice, SR

NAJ... SLOGAN:

- 1. miesto:** HappyMilk, s.r.o., Súkromná obchodná akadémia, ul. SNP 16, Žiar nad Hronom, SR
- 2. miesto:** Chandellier, s.r.o., Obchodná akadémia, Hrobáková 11, Bratislava, SR
- 3. miesto:** Volkswagen Academy, s.r.o., Obchodná akadémia, Nevädzova 3, Bratislava, SR

NAJ... REPREZENTANTKA CVIČNEJ FIRMY:

Andrea Klecová, Andy Stars Group, f.o. – Rebecka Andyho, SOŠ Andyho Warhola, Duchnovičova 506, Medzilaborce, SR

NAJ... REPREZENTANT CVIČNEJ FIRMY:

Ondřej Rykr, PLACKAcom, s. r. o., Obchodní akademie, obchodní škola a praktická škola Olgy Havlové, Obchodní 282, Janské Lázně, ČR

CENA „INOVUJME.SK“ PRE NAJINOVATÍVNEJŠIU CVIČNÚ FIRMU:

iLens, s.r.o., SOŠ podnikania, Masarykova 24, Prešov, SR

„CENA 60 SEKÚND (ELEVATOR PITCH)“

Simona Zákuťná, MINITT, s.r.o., Obchodná akadémia, Watsonova 61, Košice, SR ■

Podporme spolu kariérové smerovanie žiakov základných škôl

Pozývame Vás na bezplatné vzdelávacie kurzy

Vážení učitelia a kariéroví poradcovia,

pripravili sme pre Vás balík kurzov akreditovaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Trojdňové kurzy konajúce sa v krajských mestách Slovenska budú bezplatné, pričom Vám nebudú uhradené iba všetky náklady spojené so vzdelávaním, ale aj refundovaná mzda.

Na kurzoch Vám dáme do pozornosti praktické ukážky na podporu sprevádzania žiaka svetom povolání špecificky pre systém duálneho

vzdelávania) a pre život. Prvé kurzy na tému „**PODPORA KARIÉROVÉHO VÝVINU ŽIAKA PRIMÁRNEHO A NIŽŠIEHO STREDNÉHO VZDELÁVANIA**“ začínajú už v decembri. Vyskúšate si praktické metódy na zaradenie prvkov kariérového rozvoja žiaka priamo do vyučovania. Zároveň Vám ukážeme, ako u žiakov vyvolať záujem a podnieť tak dlhodobý proces ich rozhodovania sa o svojej profesijnej voľbe, aby sami prevzali zodpovednosť za učenie, sebarozvoj a prípravu pre reálny trh práce. Vyskúšame si metódy kariérového

koučingu a vytvoríme spolu profesijné portfólio žiakov.

Veď práve koučovanie pomáha objaviť nové, skryté formy a varianty spolupráce medzi školou a sociálnymi partnermi, odkrýva nepoznaný potenciál účastníkov vzdelávacieho procesu. Prostredníctvom tejto metódy odkrývame vnútorné bariéry, odstraňujeme nedôveru a budujeme partnerský vzťah s cieľom čo najkvalitnejšej prípravy žiaka na výkon povolania.

Kurz ukončíte záverečnou prípravou vyučovacej hodiny alebo

bloku s prvkami kariérovej podpory žiaka. Za jeho úspešné absolvovanie získate 8 kreditov.

Kurzy pre Vás pripravil Štátny inštitút odborného vzdelávania ako jednu z aktivít NP Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP. Kurzy je možné absolvovať po prihlásení školy do národného projektu.

Prihláste sa! Tešíme sa na Vás! ■

Kontakt:
www.dualnysystem.sk

Medzinárodná konferencia SES 2017

AZZZ v spolupráci so Slovenským jadrovým fórom organizovali v Bratislave dňa 30. novembra 2017 už 14. medzinárodnú konferenciu pre odborníkov z priemyslu, energetiky, zo školstva, štátnej správy, európskych a medzinárodných organizácií.

Jednou z hlavných tém konferencie bola problematika nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily v energetike. Diskusie o tomto probléme sa okrem štátnej tajomníčky MŠVaŠ SR Oľgy Nachtmanovej zúčastnili aj riaditeľ ŠIOV Michal Bartók, predseda predstavenstva Západoslovenskej distribučnej, a. s., Andrej Juris,

tajomník Rady zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania Milan Kuzma a ďalší predstavitelia slovenskej energetiky.

Prítomní hostia reagovali na danú problematiku v zmysle potreby zvyšovania kvality školstva už od základných škôl. Zhodli sa v názore, že iba formálne vzdelávanie v budúcnosti nebude zamestnancom stačiť a vyslovili tiež potrebu rozvoja celoživotného vzdelávania.

Významnú úlohu v tejto problematike zohráva aj duálne vzdelávanie. Nutnosťou sa javí stabilizácia technických odborov na stredných školách, zvyšovanie

ich technického vybavenia, podporovanie spolupráce škôl s technickým zameraním v regiónoch

a nájdenie spôsobu prispôbenia duálneho vzdelávania aj v oblasti energetiky. ■

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci operačného programu Ľudské zdroje.